

KÉPZÉSI ÉS KIMENETI KÖVETELMÉNYEK

MENTŐÁPOLÓ SZAKMA

1. A szakma alapadatai

- 1.1. Az ágazat megnevezése: Egészségügy
- 1.2. A szakma megnevezése: Mentőápoló
- 1.3. A szakma azonosító száma: 5 0913 03 11
- 1.4. A szakma szakmairányai: -
- 1.5. A szakma Európai Képesítési Keretrendszer szerinti szintje: 5
- 1.6. A szakma Magyar Képesítési Keretrendszer szerinti szintje: 5
- 1.7. Ágazati alapoktatás megnevezése: Egészségügy
- 1.8. Kapcsolódó részsakmák megnevezése: -
- 1.9. Szakmai oktatás (ágazati alapoktatás és szakirányú oktatás együttes) foglalkozásainak száma (egybefüggő szakmai gyakorlat nélkül):
 - 1.9.1. Tanulói jogviszonyban: 5 éves technikumi oktatásban legalább 2100 óra megtartott foglalkozás (közismereti tartalom nélkül), 2 éves kizárólag szakmai vizsgára történő felkészítésben legalább 2100 óra megtartott foglalkozás.
 - 1.9.2. Felnőttképzési jogviszonyban: az 1.9.1. pont alapján az adott iskola szakmai programjában felnőttképzési jogviszonyban folyó oktatásra meghatározott foglalkozásszám, amelynek 1/4-e kötelezően ágazati alapoktatásra fordítandó.
- 1.10. Egybefüggő szakmai gyakorlat időtartama: Szakképző iskolai oktatásban: -, Technikumi oktatásban: 440 óra, Kizárólag szakmai vizsgára történő felkészítésben: 160 óra

A szakmai oktatás teljes időtartama tanulói és felnőttképzési jogviszonyban egyaránt az 1.9. és 1.10. pontok alatti oktatási idők összege.

2. A szakma keretében ellátható legjellemzőbb tevékenység, valamint a munkaterület leírása

A mentőápoló munkáját hivatásként, az etikai normák betartásával gyakorolja, átfogó anatómiai, élettani és klinikumi ismeretekkel rendelkezik. Előkészít és segédkezik diagnosztikus és terápiás eljárásoknál. Megfelelően kommunikál a beteggel, a hozzátartozókkal, valamint az ellátó tagjaival. Részt vesz a leendő munkatársak gyakorlati oktatásában. Tevékenységét a biztonságos és minőségi betegellátás szempontjainak figyelembevételével, a jogi és etikai normák betartásával végzi. Papír alapú és elektronikus egészségügyi dokumentációt vezet a jogszabályi előírásoknak megfelelően. Folyamatosan bővíti tudását szakmai képzéseken, továbbképzéseken. Önállóan, vagy team-munkában minőségi, holisztikus szemléletű ellátást biztosít. A sürgősségi betegellátás területén önállóan és csapatban, elsősorban a

mentőszolgálatnál és sürgősségi osztályon, hivatástudattal és elkötelezetten sürgősségi ellátásban részesíti, valamint menti a betegeket és a sérülteket. Kivonuló mentőtevékenységét az állami mentőszolgálat szabványos eljárásrendjein alapulóan, sürgősségi osztályos tevékenységét a szakmai protokollok előírásai alapján empatikusan, higgadtan, precízen, valamint a betegek iránti elkötelezett felelősségvállalással végzi. A beteg/sérült állapotának felmérését, osztályozását, állapotváltozásának megfigyelését és észlelését - jelentős részben - a nyilvánosság előtt végzi. A bajbajutottak feltalálási helyén, vagy mentőjárművel történő szállítása közben, illetve sürgősségi osztályon alapszintű sürgősségi ellátást nyújt, emelt szintű ellátásban asszisztál, mentéstechnikai eszközöket, illetve betegszállítási és mozgatási technikákat alkalmaz. Mentés és betegszállítás szervezési folyamatokban, valamint katasztrófa-helyzetek és tömeges események felszámolásában közreműködik. Tevékenysége során betartja és betartatja a munka-, tűz-, baleset- és környezetvédelmi szabályokat, előírásokat.

3. A szakmához rendelt legjellemzőbb FEOR szám

Szakma megnevezése	FEOR-szám	FEOR megnevezése
Mentőápoló	3311	Ápoló, szakápoló

4. A szakképzésbe történő belépés feltételei

4.1. Iskolai előképzettség:

- 5 éves képzés esetén alapfokú iskolai végzettség
- 2 éves képzés esetén érettségi végzettség

4.2. Alkalmassági követelmények

4.2.1. Foglalkozás-egészségügyi alkalmassági vizsgálat: szükséges

Az egészségügyi tevékenység végzéséhez szükséges egészségi alkalmasság vizsgálatáról és minősítéséről szóló 40/2004. (IV.26.) ESZCSM rendeletben foglaltak szerint az egészségügyi tevékenységre való alkalmasságot kizáró korlátozások figyelembevételével történik.

A munkaköri, szakmai, illetve személyi higiénés alkalmasság orvosi vizsgálatáról és véleményezéséről szóló 33/1998. (VI. 24.) NM rendelet 4. §. (3) a pontjában meghatározott szakmai alkalmassági vizsgálat.

4.2.2. Pályaalkalmassági vizsgálat a szakirányú oktatás megkezdése előtt: nem szükséges

5. A szakmai oktatás megszervezéséhez szükséges tárgyi feltételek

Az oktatás megszervezéséhez szükséges eszközök, anyagok mennyiségét a tanulói létszám figyelembevételével kell biztosítani.

5.1. Eszközjegyzék ágazati alapoktatáshoz

- Elméleti oktatóterem, demonstrációs terem/gyakorlóterem
- Oktatástechnikai eszközök, számítógépek perifériákkal, internet
- Műszer- és eszköztároló szekrények
- Elsősegélynyújtás eszközei: sürgősségi táska/kocsi BLS és PBLs végzéséhez felszerelve, oktató félautomata defibrillátor, egyszerű légútbiztosításhoz használt supraglottikus eszközök (oropharyngealis tubus, nasopharyngealis tubus, laryngealis maszk) különböző méretekből, lélegeztető ballon, maszk, csecsemő, kisgyermek, felnőtt újraélesztő fantom, légúti idegentest eltávolítás fantom vagy mellény, sebimitációs készlet, sérülések (sebek) ellátásához szükséges eszközök

- Csecsemőgondozás eszközei: pólyázó, kiságy, csecsemőkád, csecsemőmérleg, testhosszmérés eszközei, csecsemőruházat, etetéshez, pelenkázáshoz, fürdetéshez szükséges eszközök, anyagok, gyermekjáték
- Betegazonosításhoz szükséges eszközök és dokumentáció
- A beteg mozgását segítő eszközök (járóbot, mankó, járókeret, rollátor, kerekesszék, kapaszkodó)
- Gyógyászati segédeszközök (kommunikációt és tájékozódást, személyi gondoskodást segítő eszközök)
- A betegmozgatás eszközei: betegemelő, fordítósín, betegcsúszató
- Az intézményen belüli betegszállítás eszközei (betegszállító kocsi, kerekesszék)
- Felszerelt ágyazó kocsi, szennyes ledobó kocsi, paraván, oktató termenként egy gurulós kötöző/műszerelő kocsi
- Ágynemű és egyéb fehérnemű (matracvédők, párnák, takarók, plédek, ágyneműhuzatok, lepedők, műanyag/gumilepedők, hálóingek, pizsamák, törölközők, köntösök, mosdókesztyűk, borogatások)
- Gyakorlótermenként legalább 3 betegágy tartozékaival, éjjeliszekrény, ágyasztal, karosszék
- Kötszerek (vatta, papírvatta, törölk, különböző méretű mullpólyák, mull-lapok, rugalmas pólyák, rögzítő anyagok)
- A táplálkozási szükséglet kielégítéséhez szükséges alapápolási eszközök
- A nyomási fekély megelőzését szolgáló statikus eszközök (különböző matracok) és a beteg kényelmét szolgáló egyéb eszközök, a nyomási fekély felmérésének, kezelésének és megelőzésének eszközei, decubitus imitációs készlet
- A testi higiéne és a személyes gondoskodás biztosításához szükséges eszközök, anyagok, fürdető szék/ágy
- Váladékok felfogására szolgáló eszközök (egyszer használatos változatban is), váladékok gyűjtésére szolgáló eszközök, szoba WC
- Laboratóriumi minták vizsgálatra küldéséhez szükséges eszközök
- Egyéni védőeszközök (orr-szájmaszk, sapka, védőszemüveg, gumikesztyű, ujjvédő, köpeny, lábzsák)
- Kézmosáshoz, kéz-, felület- és műszerfertőtlenítéshez szükséges eszközök, fertőtlenítőszer (bőr-, nyálkahártya-, kézfertőtlenítők, felület-, műszer-, eszközfertőtlenítők), fali adagolók, ágyvégi adagolók, kézfertőtlenítés hatékonyságát ellenőrző UV-bokszt
- Izolálás eszközei
- Betegvizsgálathoz, vizithez használatos eszközök
- Sztómaellátás eszközei (tracheostoma és gégekanül, colostoma, ileostoma, urostoma ápolásának, gondozásának eszközei)
- A veszélyes és kommunális hulladékok gyűjtéséhez szükséges eszközök
- A betegellátás részét képező dokumentumok, nyomtatványok
- Medikai rendszerek
- Egyszerű eszközös vizsgálatokhoz, vitális paraméterek méréséhez szükséges eszközök: vérnyomásmérők, fonendoszkópok, pulzoximéter, vércukorszintmérő, hőmérők, testsúly, testmagasság, testkörfogát mérésének eszközei
- Enteralis és parenteralis gyógyszerformák, gyógyszerelés és injekciózás eszközei a bejuttatási mód szerint
- Ápolási beavatkozások gyakorlására alkalmas felnőtt, csecsemő és gyermek betegápolási fantomok (injekciózás, sztómagondozás)

- Terhességi, öregségi modellek
- Anatómiai szemléltető ábrák és modellek
- Egészségfejlesztés témájú szemléltető ábrák, kiadványok, digitális ismeretterjesztő anyagok
- Digitális tananyagok

5.2. Eszközjegyzék a szakirányú oktatáshoz a 11-12. évfolyamon:

Az ágazati alapoktatás eszközei mellett az alábbiak:

- Az ápolási beavatkozások eszközei: gyógyszereléshez, vérvételhez szükséges eszközök (biztonsági rendszerrel ellátott tűk, tűharang is), gyógyszerelő kocsi/gyógyszer-szekrény, gyógyszerek, injekciózás gyakoroltatására alkalmas fantomok, vérvételi kar
- Csapolások, biopsziák eszközei
- TENS-készülék, hideg - meleg borogatások, zselék
- Fájdalomfelmérő skálák
- Infúzió adásához szükséges eszközök (szerelékek, infúziós készítmények, infúziós állvány, fecskendő és volumetrikus infúziós pumpa, bejuttatás eszközei)
- Infúziómelegítés eszközei
- Betegmegfigyelő monitor és tartozékai, a monitorhoz EKG- és paraméter szimulációs jelgenerátor
- Oxigénterápia eszközei (oxigénpalack tartóval, reduktorral, flow meter, oxigénszonda, oxigénmaszkok, párasító készülékek)
- Inhalációs terápia, porlasztók, nebulizátorok, spirométer, légzési fizioterápia eszközei
- Mulázsok és imitációs készletek (szubkután és intramuszkuláris, intraosseális, intravénás, gége és légcső, mellkas, sebimitációs)
- Laboratóriumi vizsgálatokhoz szükséges mintavételi eszközök (csecsemő, gyermek és felnőtt beteg esetén)
- 12 elvezetési EKG-készülék
- A sürgősségi állapotok ellátásának oktatási eszközei: gyakorló fantom, öntelődő lélegeztető ballon-maszk rezervoárral (felnőtt, gyermek és csecsemő), légúti leszívás eszköze, leszívó katéterek, lélegeztetőgép, idegentest-fogó. Tourniquet, intraosseális gyakorló fúró torzóval, sürgősségi táská legalább 2 darab, sürgősségi műszerelő/gyógyszerelő kocsi, hordágy
- A sérülések rögzítésének eszközei (nyakrögzítő, lapáthordágy, fejrögzítő, medenceöv, húzósín, vákuumsín)
- A betegellátás során alkalmazott dokumentációk

5.3. Mentőápoló eszközjegyzék (az 5.1; és az 5.2. pontokban felsorolt eszközök mellett):

A mentésről szóló 5/2006. (II. 7.) EüM rendelet 1. melléklet II. TÁRGYI FELTÉTELEK, II/B. Mentőjárművek, az 1.1. Egészségügyi minimum felszerelés (mentőhátizsákban, mentőtáskában) a beteg mellé juttatható formában és a 3.1 Egészségügyi minimum többletfelszerelése a mentőgépkocsira meghatározott felszerelésen felül - pontjaiban meghatározott gyakorló típusú eszközök és felszerelések.

Magas hűségű szimulátorok és imitációs fantomok: újraélesztési egész test (felnőtt, gyermek és csecsemő-újszülött), lélegeztetési, traumatológiai egész test, szülészeti, eszközös légútbiztosító (pharyngealis és laringealis), légúti idegentest (felnőtt, gyermek és csecsemő).

6. Kimeneti követelmények

6.1. Ágazati alapoktatás szakmai követelményeinek leírása

Alapápolási feladatokat lát el. Segíti a beteget az alapvető szükségletek (alvás, pihenés, mozgás, higiéné, táplálkozás, normál légzés, testhőmérséklet, ürítés, biztonság) kielégítésében. Szakszerűen alkalmazza az ápolási eszközöket és a gyógyászati segédeszközöket. Betegmegfigyelési tevékenységet végez, a beteg állapotában bekövetkezett változásokat azonnal jelzi az ápolónak, az orvosnak. Szükség esetén elsősegélyt nyújt, megkezdí az alapszintű újraélesztést. Közreműködik a gondozási és egészségfejlesztési tevékenységekben. Feladatait irányítás és felügyelet mellett végzi. Munkája során betartja a munka-, a tűz-, baleset-, környezet- és egészségvédelmi, a higiénés- és ápolásszakmai szabályokat, előírásokat. Etikus magatartást tanúsít a betegellátás során, valamint munkatársi kapcsolataiban.

6.2. Ágazati alapoktatás szakmai követelményei:

Sor-szám	Készségek, képességek	Ismeretek	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Önállóság és felelősség mértéke
1.	Az egyén életkorának (születéstől a halálíg) és élethelyzetének megfelelő gondozási feladatokat végez.	Ismeri az egészséges ember pszichés és szomatikus fejlődésnek jellemzőit, az adott életkorban és élethelyzetben megjelenő gondozási feladatokat.	Empátiával viszonyul a gondozást igénylő emberekhez, segítőkész.	A gondozási feladatokat az ápoló irányítása és ellenőrzése mellett, szakszerűen látja el.
2.	Részt vesz az egészség fejlesztését célzó rendezvények, szűrőprogramok lebonyolításában.	Ismeri az egészségkultúra elemeit, az egészséges életmód, életvitel jellemzőit. Tisztában van a környezetszennyezés és az egyéb egészségkárosító tényezők formáival, a megelőzés lehetőségeivel. Ismeri a prevenció szintjeit, a mentálhigiéné és az egészségfejlesztés alapvető lehetőségeit.	Munkahelyén és magánéletében is egészségtudatos magatartást tanúsít. A rendezvények előkészítése és lebonyolítása során szem előtt tartja a környezetvédelmi szempontokat	Az egészségfejlesztésre irányuló tevékenységeket az ápoló irányítása és ellenőrzése mellett végzi.
3.	Eligazodik az egészségügyi ellátórendszerben.	Ismeri az egészségügyi ellátórendszer struktúráját, működését. Ismeri a teammunka alapjait, az együttműködés és problémamegoldás lehetőségeit.	Igénye van a folyamatos szakmai fejlődésre. Folyamatosan együttműködik a munkatársaival. A munkatársakkal konstruktív együttműködésre és a problémák hatékony megoldására törekszik.	Felelős a tudásának folyamatos fejlesztéséért.

4.	Tevékenységéhez kapcsolódóan azonosítja a beteget.	Ismeri a betegazonosítás lényegét, szabályait, módszereit, a kapcsolódó dokumentációt.	A beteg jogait szem előtt tartva alkalmazza a betegazonosítás szabályait.	Önállóan azonosítja a beteget.
5.	Az ápolási munka során előforduló ápolásetikai és betegjogi problémákat jelzi.	Tudja az egészségügyi szakdolgozó tevékenységével kapcsolatos etikai normákat, magatartási elvárásokat. Ismeri az egészségügyi törvénynek az ápolói munkával összefüggő főbb előírásait, különös tekintettel a betegek jogaira. Ismeri a betegjogok érvényesítésének lehetőségeit. Érti a beteglátogatással kapcsolatos általános elvárásokat.	Magára nézve kötelezőnek érzi az etikai és jogi normák betartását. Fontosnak tartja a hivatásához méltó megjelenést, magatartást. Munkáját a beteg jogainak érvényesítésével végzi.	Betartja a munkájával kapcsolatos etikai és jogi követelményeket.
6.	Méréseit, megfigyeléseit lázlapon, betegmegfigyelő lapon dokumentálja.	Ismeri az egészségügyi dokumentáció típusait, formáit (papír alapú, elektronikus), az adatvédelemmel kapcsolatos szabályokat. Ismeri a lázlap, betegmegfigyelő lap vezetésének szabályait.	Tiszteletben tartja az adatvédelmi szabályokat. Mérési eredményeit, megfigyeléseit pontosan dokumentálja.	Illetéktelen személynek nem szolgáltat ki betegekkel kapcsolatos információt, adatot és dokumentumot. Egyszerű vizsgálo eljárások eredményeit az ápoló ellenőrzése mellett dokumentálja.
7.	Előkészíti az eszközöket, anyagokat a megfelelő sterilizációs eljáráshoz. A steril anyagokat a szabályoknak megfelelően kezeli, tárolja.	Tisztában van az aszepszis, antiszeptikus lényegével. Ismeri a sterilizálás lehetséges formáit, az eszközök sterilizálásra történő előkészítésének folyamatát. Tudja a steril anyagok kezelésének, szállításának, tárolásának szabályait. Tisztában van a fertőzések létrejöttének mechanizmusaival, a nosocomialis fertőzések jelentőségével, a	Magára nézve kötelezőnek érzi a higiénés szabályok betartását és betartatását. Be látja az aszepszis jelentőségét, megsértésének lehetséges következményeit. Be látja a nosocomialis fertőzések megelőzésének fontosságát. Munkahelyén és magánéletében is környezettudatos magatartást tanúsít.	Felelős a kórházhigiénés rendszabályok betartásáért és a nosocomialis fertőzések kialakulásának megelőzéséért munkája során. Önállóan és felelősen alkalmazza a steril anyagok kezelésének, tárolásának szabályait.

		megelőzést szolgáló rendszabályokkal. Ismeri a fertőtlenítőszer típusait és a fertőtlenítő eljárások módozatait. Ismeri az egyes ellátási területek higiénés rendjét.		
8.	Biztosítja a kórterem/vizsgálóhelyiség rendjét, biztonságos, nyugodt környezetet alakít ki a beteg számára. Fertőtleníti a beteggel közvetlenül, vagy közvetve érintkező tárgyakat, eszközöket, felületeket. A tiszta és használt textíliákat a szabályoknak megfelelően kezeli és tárolja.	Ismeri a kórterem és a vizsgáló felszerelését, az alkalmazott eszközök, berendezések fertőtlenítési lehetőségeit. Ismeri az előírt koncentrációjú fertőtlenítő oldatok elkészítésének előírásait. Ismeri a szennyes és tiszta textília kezelésének szabályait.		A kórterem/vizsgálóhelyiség rendjét következetesen, önállóan biztosítja.
9.	Részt vesz a fertőző beteg elkülönítésében, a fertőző beteg alapápolását végzi.	Ismeri a fertőző betegek elkülönítésére és ápolására vonatkozó előírásokat, higiénés és munkavédelmi szabályokat. Tudja az alapápolási műveletek szabályait, kivitelezését.	Magára nézve kötelezőnek érzi azoknak a rendszabályoknak a betartását, amelyek a fertőzések átvitelének megelőzését szolgálják. Megérti az elkülönített beteget, empátiával végzi ápolását. Ügyel arra, hogy a fertőző beteg elkülönítése során érvényesüljenek a fenntarthatóság szempontjai, mind az eszközök, módszerek kiválasztásában, mind a keletkező hulladék kezelésében.	Az ápoló irányítása mellett végzi a fertőző beteg ellátását, betartja és betartatja a munka-, környezetvédelmi és higiénés szabályokat.
10.	Elvégzi a beteg általános megtekintését, felméri a beteg fizikális állapotát, Részt vesz a beteg teljes körű megfigyelésében.	Alapvető ismeretekkel rendelkezik az emberi szervezet felépítéséről, működéséről. Ismeri az emberi test részeinek és működésének magyar és	Belátja a megfigyelés során nyert információk jelentőségét a beteg ellátásában. A megfigyelés során szakszerűen, pontosan, empátiával végzi	A kóros elváltozásokat, állapotváltozásokat jelzi az orvos vagy ápoló felé.

		<p>orvosi latin nyelvű megnevezéseit. Ismeri a testalkat, testtájékok, járás, a bőr és bőrfüggelékek megfigyelésének szempontjait, ezekkel kapcsolatos fontosabb szakkifejezéseket. Felismeri a normálistól eltérő állapotokat. Ismeri a fájdalomra utaló jeleket, tüneteket, a jellegzetes fájdalmakat és az ahhoz kapcsolódó fontosabb szakkifejezéseket. Ismeri a tudat, a magatartás kóros elváltozásait és a kapcsolódó szakkifejezéseket.</p>	<p>feladatát.</p>	
11.	<p>Vizithez, konzíliumhoz előkészít.</p>	<p>Ismeri a vizit és a konzílium fogalmát. Tudja a vizit előkészítésével és megvalósításával kapcsolatos ápolói feladatokat.</p>	<p>Tisztában van a vizit és a konzílium céljával, szerepével, emiatt felelősen viszonyul az előkészítéséhez.</p>	<p>A team tagjaként részt vesz a vizitken, az ápoló utasítása és ellenőrzése mellett felkészíti a betegeket, előkészíti a kórtermet és a szükséges eszközöket.</p>
12.	<p>A beteget vizsgálatra kíséri, szállítja, megfelelően alkalmazza a betegszállítás eszközeit.</p>	<p>Ismeri az intézményen belül használt betegszállító eszközök alkalmazását. Ismeri a betegszállítás módjait. Ismeri az akadályozott ember szükségleteit, segítségi módjait.</p>	<p>A beteghez toleránsan, empátikusan viszonyul. A megfelelő övintézkedés mellett kíséri/szállítja a beteget.</p>	<p>A beteg kísérését, szállítását az ápoló irányítása mellett végzi, közben fokozottan ügyel a beteg biztonságára és a betegdokumentációra, adatvédelemre.</p>
13.	<p>Egyszerű eszközös vizsgálatokat végez, vitális paraméterek megfigyelését végzi és az eredményeket dokumentálja.</p>	<p>Ismeri a testtömeg, testmagasság, testkörfoghat mérésének eszközeit, kivitelezésének, dokumentálásának előírásait. Ismeri a vitális paraméterek fogalmát, élettani alapjait, jellemzőit, főbb eltéréseit és</p>	<p>Mérési feladatait pontosan végzi. Felismeri a megfigyelés során nyert információk jelentőségét. A rábízott feladatokat szakszerűen, az utasításoknak megfelelően végzi.</p>	<p>Egyszerű vizsgálati eljárásokat szakszerűen, a higiénés szabályok betartásával, az ápoló utasítása alapján, az ápoló ellenőrzése mellett végzi és dokumentálja. A vitális para-</p>

		megfigyelésének szempontjait. Tudja a kardinális tünetek non-invazív mérésének szabályait, ismeri a használható eszközöket. Ismeri és használja a kapcsolódó legfontosabb szakkifejezéseket.		méterek megfigyelése során észlelt kóros eltéréseket azonnal jelzi az ápoló, vagy az orvos felé.
14.	Felfogja és szükség esetén gyűjti a beteg testváladékait, jelzi a váladékok kóros eltéréseit.	Ismeri a testváladékok élettani jellemzőit, normálistól való eltéréseit és megfigyelésének szempontjait. Ismeri a kapcsolódó alapvető szakkifejezéseket. Tisztában van a váladékfelfogó eszközök típusaival, használatukkal, a tisztításuk és fertőtlenítésük szabályaival.	Belátja a megfigyelés során nyert információk jelentőségét a beteg ellátásában. Fontosnak tartja a fertőtlenítőszeres környezetre gyakorolt hatásának a minimalizálását.	Megfigyeléseit dokumentálja, a testváladékok kóros eltéréseit jelzi az ápoló felé. Önállóan, a szakmai, higiénés és munkavédelmi szabályok betartásával kezeli a beteg testváladékait.
15.	Méri és dokumentálja a beteg által bevitt és ürített folyadék mennyiségét.	Tisztában van a folyadékháztartással kapcsolatos legalapvetőbb ismeretekkel. Ismeri a vízfelvétel és vízleadás formáit, élettani mennyiségét. Ismeri a bevitt és ürített folyadék dokumentálásának szabályait.	A bevitt-ürített folyadék mérése és dokumentálása során gondosan és pontosan jár el.	A bevitt-ürített folyadék vezetését szakszerűen, az ápoló ellenőrzése mellett végzi el és dokumentálja.
16.	Segítséget nyújt és intimitást biztosít az alapvető szükségletek (táplálkozás, higiéné, alvás, pihenés, mozgás, ürítés, biztonság, normál légzés, testhőmérséklet) kielégítéséhez, biztosítja a beteg komfortját. Segítséget nyújt a különböző akadályozottsággal élő emberek számára a	Ismeri az egészséges és beteg ember szükségleteit, valamint a szükségletek kielégítésének, illetve a beteg segítségének lehetőségeit. Ismeri az inkontinens beteg alapvető feladatait. Ismeri az akadályozottság formáit, az akadályok típusait és az akadálymentesítés lehetőségeit, eszközeit.	Szem előtt tartja a beteg állapotát. Megfelelő toleranciával és empátiával rendelkezik a betegek irányában, feladatellátása során végig tekintettel van szeméremérzetükre, tiszteletben tartja emberi méltóságukat. Elkötelezett a betegek ápolásával kapcsolatban.	A szükségletek kielégítésének segítését az ápoló utasítása alapján, az ápoló ellenőrzése mellett végzi. Betartja a munka-, egészségvédelmi, higiénés szabályokat, valamint a betegbiztonság szempontjait a beteg ápolása, gondozása során. A tőle elvárható támogatást nyújtja

	speciális szükségleteik kielégítésében.			az akadályozott beteg számára, ezt meghaladó esetekben segítséget kér az ápolótól.
17.	Sztómák mindennapi gondozási feladatait végzi sztómával élő betegnél, a beteg önellátó képességének csökkenése esetén.	Tisztában van a különféle sztómák mindennapos gondozási feladataival.	Szem előtt tartja a beteg állapotát, tisztelőn tartja a szeméremérzetét, empátiákkal segít a beavatkozás során.	A sztóma gondozásában az ápoló utasításának megfelelően segít.
18.	A nyomási fekély kialakulását megelőző eszközöket és ápolási technikákat alkalmazza a tartósan fekvő beteg ápolása során.	Ismeri a nyomási fekély fogalmát, rizikó tényezőit, stádiumait, megelőzésének lehetőségeit, valamint a megelőzésben használt eszközöket.	Elkötelezett az ápolási feladatok szakmai szabályoknak megfelelő végzése tekintetében. Felismeri a nyomási fekély megelőzésének fontosságát.	A prevenció tevékenységét az ápoló utasítása alapján és ellenőrzése mellett végzi.
19.	Decubitus jeleit felismeri és jelzi.	Ismeri a decubitus kialakulásának etiológiáját.	Szakmai ismereteit fejleszti, körültekintően végzi a munkáját.	Önálló megfigyelést végez. A nyomási fekély megjelenését jelzi az orvos vagy ápoló felé.
20.	Gyógyászati segéd-eszközöket (mozgást, kommunikációt és tájékozódást, személyi gondoskodást segítő eszközök, műfogsor), kényelmi eszközöket alkalmaz a betegnél, vagy segíti a beteget annak használatában.	Ismeri a test közeli és test távoli gyógyászati segéd-eszközök csoportjait. Ismeri a mozgást, kommunikációt és tájékozódást segítő eszközöket, a személyi gondoskodás eszközeit. Ismeri a kényelmi eszközök fajtáit, jellemzőit, használatuk szempontjait.	A beteget a szükséges mértékben támogatja, segíti az eszközök használatában. Tájékozódik a beteg komfortérzetéről.	Betartja az orvos/ápoló utasításait, az előírt gyógyászati segéd-eszközöket szabályszerűen alkalmazza. A kényelmi eszközöket az ápoló ellenőrzése mellett, szabályszerűen alkalmazza.
21.	Munkája során kulturált kommunikációt folytat a betegekkel, családtagjaikkal, munkatársakkal. Hatékonyan kommunikál látás-, hallás-, beszéd- és értelmi fogyatékos emberrel.	Ismeri a kommunikáció jellemzőit, a hiteles kommunikáció feltételeit, a kommunikációs zavarokat. Tisztában van a beteggel, családtagokkal, munkatársakkal történő kommunikáció szempontjaival. Ismeri a kommuniká-	Fontosnak tartja a betegek, családtagok, kollégák meghallgatását.	Tájékoztatót ad a betegnek és a hozzátartozóknak a beteg állapotával, gyógykezelésével kapcsolatban az ápoló és/vagy az orvos utasításának megfelelően.

		ció módját látás-, hallás-, beszéd- és értelmi fogyatékos emberrel.		
22.	Alapszintű elsősegélyt nyújt.	Tisztában van az elsősegélynyújtási kötelezettséggel. Tudja az elsősegélynyújtó teendőit a beteg állapotának felmérése, betegvizsgálat, eszméletlenség, BLS, + AED esetén. Ismeri a különböző sérülések, belgyógyászati balesetek, termikus traumák, mérgezések, roszszullétek első ellátását. Ismeri a teendőket tömeges balesetek, katasztrófák esetén.	Elkötelezett az irányban, hogy elsősegélynyújtást igénylő esetekben megfelelő segítséget nyújtson. Az ellátás során mindvégig a beteg érdekeit szem előtt tartva, empatikusan nyújt segítséget.	Önállóan felméri a helyszín biztonságát, tájékozódó betegvizsgálatot végez, mentőt/orvost hív, a segítség érkezéséig megkezd az elsősegélynyújtást.
23.	A betegek ápolása, gondozása során biztonságos környezetet és munkakörülményeket alakít ki.	Ismeri a munkakörével kapcsolatos munka-, tűz- és egészségvédelmi szabályokat. Tisztában van a biztonságos munkavégzés feltételeivel.	Elfogadja és kötelezőnek érzi a munka-, tűz- és egészségvédelmi szabályok betartását.	Felelős a munka-, tűz- és egészségvédelmi szabályok maradéktalan betartásáért.
24.	Előírásoknak megfelelően használja az egyéni védőeszközöket.	Tisztában van az egyéni védőeszközök fogalmával, fajtáival, használatuk szabályával.	Belátja az egyéni védőeszközök használatának jelentőségét a betegápolás során.	Munkáját a munkavédelmi szabályok betartásával végzi.
25.	A munkája során keletkezett kommunális és veszélyes hulladékot az előírásoknak megfelelően kezeli, tárolja.	Ismeri az egészségügyi intézményekben keletkezett hulladékok fajtáit, kezelésük szabályait.	A hulladékok kezelése során fontosnak tartja a munkavédelmi és környezetvédelmi szempontok betartását a saját, a munkatársak és a betegek érdekében.	Önállóan kezeli munkája során keletkező, különböző típusú hulladékokat.
26.	A vizsgálati mintát a laboratóriumba eljuttatja.	Tisztában van a vizsgálati anyagok tárolásának és szállításának higiénés és munkavédelmi szabályával.	Belátja a vizsgálati minta kezelésével kapcsolatos előírások jelentőségét.	A vizsgálati mintát az ápoló utasításának megfelelően szállítja. Betartja a vizsgálati

				minta megfelelő tárolásának és szállításának szabályait.
27.	Enteralis gyógyszereket, előre csomagolt formában adagolt készítményeket elrendelés alapján bead.	Ismeri a gyógyszerelés szabályait, a gyógyszereltárolás és kezelés szabályait, illetve a gyógyszerformákat.	Munkájára igényes és precízen hajtja végre a gyógyszerelő tevékenységet.	Előírásnak megfelelően felettesi utasításra a kliens rendszeresen szedett, kliens/hozzátartozó által beadható enteralis gyógyszereit, illetve akut esetben elrendelt enteralis gyógyszereket bead.
28.	Előre töltött adagban elérhető készítmény esetében subcutan, illetve intramuscularis injekciót (deltaizomba) bead, az injekciózás esetleges szövődményeit felismeri.	Ismeri az injekciózás eszközrendszerét és szabályait, ismeri a gyógyszerelés szabályait, és az emberi test felépítését, injekciózási módokat, protokollokat.	A legnagyobb szakmai körültekintés mellett végzi a beavatkozást. Munkája során szem előtt tartja a fel nem használt gyógyszerek környezetre gyakorolt hatásait.	Előírás alapján utasításra a hozzátartozó/beteg által is beadható készítmények beadását önállóan végzi.
29.	Vércukorszintet mér, vizeletvizsgálatot végez gyors teszttel. Egyszerű, betegágy mellett végezhető labordiagnosztikai módszereket alkalmaz.	Ismeri az ágy melletti vércukorszintmérés, vizeletvizsgálat módját, eszközeit, dokumentálását.	A legnagyobb szakmai körültekintés mellett végzi a beavatkozást.	Elrendelés alapján utasításra önállóan elvégzi a beavatkozást.

6.3. Szakirányú oktatás szakmai követelményei (11-12. évfolyam):

Sorszám	Készségek, képességek	Ismeretek	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Önállóság és felelősség mértéke
1.	Betegmegfigyelést végez, felismeri és jelzi a beteg állapotában bekövetkező változásokat. Megfigyeléseit dokumentálja.	Ismeri a betegmegfigyelés szempontjait, az általános megtekintés, a testalkat, tápláltság, mozgás, járás, bőr és bőrfüggelék, érzékszervek, alvás, magatartás, tudat, fájdalom, vitális paraméterek, testváladékok normális jellemzőit, normálistól	Határozott, megfigyeléseiben és a dokumentálási feladatokban pontosságra törekszik.	A beteg állapotában bekövetkező változásokat jelzi a felettes felé. Szükség esetén, a segítség érkezéséig köteles megkezdeni az elsősegélynyújtást.

		<p>való eltéréseit. Ismeri a megfigyelés módszereit, eszközeit. Tudja a dokumentálás módját, szabályait.</p>		
2.	<p>Laboratóriumi mintát vesz a betegtől.</p>	<p>Ismeri a vénás vérvétel, a testvialadékok mintavételének módját, szabályait, eszközeit, a minták tárolásának, szállításának szabályait.</p>	<p>Munkáját körültekintően, a betegbiztonsági, munka- és egészségvédelmi szabályok betartásával végzi. Laboratóriumi minták kezelése során törekszik a minimális környezeti terhelés elérésére.</p>	<p>A mintavétel előtt azonosítja a beteget. A mintavételt a felettes utasítása szerint, felügyelettel végzi, tevékenységét dokumentálja.</p>
3.	<p>Egyszerű eszközös és eszköz nélküli vizsgálatokat végez.</p>	<p>Ismeri a fizikális vizsgálat ápolói vonatkozásait. Tudja a testmagasság, testtömeg, testarányok, testkörfogató, BMI és a vitális paraméterek mérésének módját, eszközeit. Ismeri az EKG-vizsgálat kivitelezését, eszközeit.</p>	<p>Munkáját körültekintően, a betegbiztonsági, munka- és egészségvédelmi szabályok betartásával végzi.</p>	<p>Tevékenységét a felettes utasításának megfelelően, felügyelettel végzi. Az eredményeket pontosan dokumentálja.</p>
4.	<p>Betegmegfigyelő monitorokat alkalmaz.</p>	<p>Ismeri a monitorozás eszközeit, formáit, jellemzőit. Ismeri az EKG-monitorozás ápolói/asszisztensi feladatait.</p>		<p>A beteg monitorozását felettes utasítása szerint végzi.</p>
5.	<p>Előkészíti a beteget diagnosztikai/terápiás beavatkozásokra, eljárásokra, elvégzi a vizsgálatok alatti és utáni ápolói/asszisztensi feladatokat.</p>	<p>Ismeri a fizika és a biofizika alapvető törvényszerűségeit és a leggyakoribb képző eljárásokat. Ismeri a csapolások, biopsziák,</p>	<p>Munkáját körültekintően, a betegbiztonsági, munka- és egészségvédelmi szabályok betartásával végzi. A beteget pszichésen támogatja.</p>	<p>A betegek előkészítését felettes utasítása alapján, felügyelettel végzi. A beavatkozások során az egészségügyi teammel együttműködik, asszisztál.</p>

		képi diagnosztikai módszerek, spirometria lényegét, menetét, a vizsgálatokkal, beavatkozásokkal kapcsolatos ápolói/asszisztensi feladatokat.		
6.	A beteg és hozzátartozói számára pszichés támogatást nyújt.	Ismeri munkájának ápoláslélektani vonatkozásait, a segítő kapcsolat jellemzőit, a meghallgatás, segítő beszélgetés szabályait. Tisztában van a munkáját érintő jogi és etikai követelményekkel.	Empátiával és türelemmel fordul a beteghez, figyelmes, fontosnak érzi a beteg meghallgatását. Hiteles kommunikációt folytat. Önmagára nézve kötelezőnek érzi a betegjogok tiszteletben tartását. Etikus viselkedés jellemzi.	Megelőzi a szorongás pszichikus ártalmak kialakulását felettese irányításával.
7.	Egyénre szabott betegoktatást és egészségfejlesztő tevékenységet végez.	Ismeri a betegoktatáshoz szükséges pszichológiai és pedagógiai alapokat, az oktatás, az egészségnevelés, egészségfejlesztés színtereit, módszereit, eszközeit, ezek megválasztásának és alkalmazásának szempontjait. Ismeri az egészséges életmód elemeit, az egészségkárosító tényezőket, a magyar lakosság egészségi állapotának jellemzőit.	A beteghez elfogadón viszonyul, együttműködő, türelmes. Figyelembe veszi a beteg személyiségét, előzetes ismereteit, igényeit.	Felettes utasításának megfelelően, felügyelettel végzi a betegoktatást, meggyőződik arról, hogy a beteg a szükséges tudást megszerezte.
8.	Részt vesz a korlátozó intézkedések végrehajtásában.	Ismeri a jogszerű kémiai és fizikai korlátozás kivitelezésének szabályait, a	Betartja a jogi és etikai normákat.	A fizikai korlátozásra vonatkozó intézkedéseket felügyelettel, utasításra végrehajtja.

		kapcsolódó ápolói feladatokat.		
9.	Terminális állapotú beteg ápolását végzi. Ellátja a halott körüli teendőket.	Ismeri a haldoklás szakaszait, a haldokló beteg ápolásának, a halott ellátásának és a család támogatásának szempontjait.	Etikus magatartást tanúsít. Tiszteletben tartja az emberi méltóságot, részvétellel fordul az elhunyt ember hozzátartozói felé.	Betartja az orvosi utasításokat. Enyhíti a beteg szenvedését.
10.	Gyógyszer nélküli fájdalomcsillapító eljárásokat alkalmaz.	Ismeri a fájdalom kórélettani alapjait, jellemzőit, a fájdalom felmérését és a felméréshez kapcsolódó dokumentációs rendszert. Tisztában van a fájdalomcsillapítás lehetőségeivel. Átfogóan ismeri a nem gyógyszeres fájdalomcsillapítás módjait.	Fontosnak tartja a beteg szenvedésének enyhítését.	Felelős a beteg fájdalmának megfigyeléséért, állapotának követéséért. Tevékenységét felügyelettel dokumentálja.
11.	Enteralis és parenteralis gyógyszerelési feladatokat végez, inhalációs és oxigénterápiát alkalmaz. Közreműködik a gyógyszerelésben, segít az infúziós terápia alkalmazásában (infúziós palackot cserél; az infúzió cseppszámát orvosi utasításra megváltoztatja; kötéscserét végez a perifériás vénakanül helyén; CVK-ból vért vesz; midline katétert és iv. kanült orvosi utasításra eltávolít).	Alapvető gyógyszeres ismeretekkel rendelkezik. Ismeri a gyógyszerformákat, gyógyszerbejuttatási módokat, eszközöket. Ismeri a gyógyszerelés, gyógyszereltározás szabályait. Tisztában van a gyógyszerelés dokumentálási szabályaival.	A munkavégzés során határozott, körültekintő, pontosságra törekszik. Magára nézve kötelezőnek érzi a higiénés, megbiztonsági szempontok, a munka-, tűz- és egészségvédelmi szabályok betartását. Ügyel arra, hogy a gyógyszereléssel kapcsolatos tevékenysége ne legyen káros hatással az élő környezetre.	Felettes utasítására közreműködik a feladatokban, de nem indíthat új terápiát.

12.	Részt vesz az infekciókontroll feladataiban. Izolált fertőző beteget ápol.	Ismeri a kórokozó mikroorganizmusokat, a fertőzés létrejöttét. Ismeri a nosocomialis infekció fogalmát, kialakulását elősegítő tényezőket, a leggyakrabban előforduló nosocomialis infekciókat. Ismeri az infekciókontroll feladatát, tevékenységeit, a leggyakoribb izolációs formákat, a fertőző beteg elkülönítésére és ápolására vonatkozó előírásokat.	Felelősséget érez a fertőzések kialakulásának és terjedésének megelőzésében. Környezettudatosságra törekszik a nosocomialis fertőzések elleni küzdelemben.	Betartja és betartatja a higiénés, megbíztonsági, munka- és környezetvédelmi szabályokat.
13.	Az egészségügyi ellátás során keletkező hulladékot az előírásoknak megfelelően kezeli.	Ismeri az egészségügyben keletkező hulladékok fajtáit, kezelésük szabályait.	Elkötelezett a munka- és egészségvédelmi szabályok betartásában. Környezettudatos magatartást tanúsít.	A munkája során keletkezett hulladékokat önállóan kezeli, felelős a szabályos hulladékkezelésért.
14.	Általános ápolási feladatokat végez. Segédkezik a betegek vizsgálatánál, diagnosztikai eljárásokkal kapcsolatos ápolási feladatokat lát el. Részt vesz a betegek gyógykezelésében.	Ismeri a kórképekhez kapcsolódó főbb ápolási feladatokat.	Megfelelő empátiával fordul a beteghez. Együttműködés, etikus viselkedés jellemzi. A munkavégzés során határozott, körültekintő, pontosságra törekszik. Fontosnak tartja a munkavédelmi, környezetvédelmi, megbíztonsági szabályok betartását.	A felettes utasítása alapján, a teammel együttműködve, vagy felügyelettel részt vesz a diagnosztikai és terápiás eljárásokban. Felettes ápoló irányításával végrehajtja a beteg ápolását. Felelős az orvosi utasítások, ápolási tevékenységek szakszerű végrehajtásáért, a szabályszerű dokumentálásért.
15.	Asszisztál invazív beavatkozásoknál.	Ismeri az invazív beavatkozások fogalmát, formáit (perifériás és centrális	Empátiával fordul a beteghez, segítőkész. Fontosak számára a beteg igé-	Az orvos utasítása alapján, az orvossal és/vagy az ápolóval együttműködve részt

		<p>vénakanülök, gyógyszerek bejuttatásának lehetőségei, vénás injekció, vizeletkatéterek és behelyezésük, hólyagkondicionálás, betegmegfigyelő monitor mérési lehetőségei, légúti váladékeszívás).</p> <p>Tisztában van az invazív beavatkozások jogi és etikai szabályai-val. Ismeri az egyes beavatkozások eszközeit, ápolói feladatait, a lehetséges szövődményeket.</p>	<p>nyei, tudásának folyamatos fejlesztése a legújabb technikai eszközök és eljárások vonatkozásában. A munkavégzés során határozott, körültekintő, pontosságra törekszik. Betartja és betartatja a munka-, környezetvédelmi, és megbiztonsági szabályokat.</p>	<p>vesz (perifériás vénakanülök, vizeletkatéter, egyszerű eszközös légútbiztosítás kivitelezése, betegmegfigyelő monitor, gyógyszerbejuttatás eszközeinek használata) az invazív beavatkozások kivitelezésében. Felelős a beteg és a bevezetett eszköz megfigyeléséért, gondozásáért.</p>
16.	<p>Láz- és fájdalomcsillapítást végez per os, rectalis, vagy intramuscularis (deltaizom) injekció formájában, tevékenységét dokumentálja. Felméri a beteg fájdalmát.</p>	<p>Ismeri a non-szteroidok, minor analgetikumok jellemzőit, indikációit, kontraindikációit, adagolásukat, lehetséges mellékhatásait.</p>	<p>A beteggel empátikus, segítőkész. A munkavégzés során határozott, körültekintő, pontosságra törekszik.</p>	<p>Megfelelő indikáció esetén felügyelet mellett részt vesz a fájdalomcsillapításban, non-szteroid gyulladáscsökkentő, vagy minor analgetikum adásában. Megfelelő indikáció esetén felügyelettel véggez lázcsillapítást. Gyógyszerelő tevékenységét pontosan dokumentálja. Betartja a higiénés és megbiztonsági szempontokat, a munka-, tűz- és egészségvédelmi szabályokat.</p>
17.	<p>Allergiaellenes gyógyszereket utasítás szerint alkalmaz a betegnél (per os, sc., im.). Részt vesz a</p>	<p>Ismeri az allergiák típusait, kezelési lehetőségeit. Tisztában van a reanimáció során alkalma-</p>	<p>A munkavégzés során együttműködő, határozott, körültekintő, pontos.</p>	<p>Felettes utasítása szerint részt vesz a gyógyszerelésben. Figyelembe veszi a higiénés és megbiztonsági szempontokat, betartja a</p>

	gyógyszeralkalmazásban reanimáció során.	zott gyógyszerekkel. Ismeri az alkalmazott gyógyszerek jellemzőit, indikációit, hatásukat, mellékhatásait. Ismeri a gyógyszerek dokumentálásának szabályait.		munka-, tűz- és egészségvédelmi szabályokat.
18.	Beadja az elrendelt gyógyszereket (fájdalomcsillapítót, hányáscsillapítót, antikoagulánst, diuretikumot, kortikoszteroidot, fiziológiás oldatot, heparinos fiziológiás oldatot és 14 éves kor felett glükózt).	Ismeri a gyógyszerterani alapokat, a gyógyszerrelést, a főbb gyógyszeresportokat és lehetséges mellékhatásukat.	Munkáját precízen és körültekintően végzi.	Utasítás alapján felügyelettel elvégzi a beavatkozást.
19.	Részt vesz a beteg műtéti előkészítésében, a betegdokumentáció vezetésében és a műtét utáni kötések cseréjében.	Ismeri a beteg műtéti előkészítését, a betegdokumentáció vezetésének szabályait, és a műtét utáni kötések cseréjének módját. Ismeri a dréngondozás menetét.	Munkáját precízen és körültekintően végzi, a szakmai protokollok betartásával.	
20.	Mindennapi kommunikációjában használja a szakmai kifejezéseket.	Tudja az orvosi latin nyelvet, az anatómiai megnevezéseket, a kommunikáció formáit. Pszichológiai, etikai ismeretekkel rendelkezik.	Értékként tekint a helyes szaknyelvi kommunikációra.	Felelősséggel használja a szakmai nyelvet.

6.4. Mentőápoló szakma szakmai követelményei:

Sorszám	Készségek, képességek	Ismeretek	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Önállóság és felelősség mértéke
1.	A mentésben rendelkezésre álló kommunikációs eszközök igénybevételével kommunikál a beteg, a betegellátás és az optimális betegút megválasztása érdekében.	Alkalmazói szinten ismeri a sürgősségi ellátás és a bevetés-irányítás rendszerét, a sürgősségiellátás infokommunikációs eszközeit, azok használatát, valamint az állami mentőszolgálat/sürgősségi osztály vonatkozó Szabványos Eljárásrendjeinek rendelkezéseit.	A sürgősségi ellátórendszerben magabiztosan eligazodva képviseli a mentési lánc elemeit és prioritásait. Kész megfelelő kommunikációt folytatni a mentésirányítással, betegszállítás-irányítással, társszervekkel, kórházakkal, más mentőegységekkel.	Önállóan és a mentésirányítás útmutatása alapján eligazodik a sürgősségi ellátás és a bevetés-irányítás rendszereiben. Mentésszervezési kommunikációját az állami mentőszolgálat/ sürgősségi osztály vonatkozó Szabványos Eljárásrendjében rögzített ISBAR protokoll előírásai alapján végzi.
2.	Elsősegélynyújtást oktat laikusok számára.	Tudja az alapszintű elsősegélynyújtás szakmai és oktatási ismereteit és azok gyakorlati alkalmazását, a 4 lépcsős oktatási módszert.	A 4 lépcsős oktatási, készségátadási módszert alkalmazza az elsősegélynyújtás oktatására.	Önállóan vezeti a foglalkozást.
3.	A helyszínen tájékozódik, annak biztonságosságát felméri és biztosítja.	Komplexitásában és összefüggéseiben ismeri a helyszínen történő tájékozódás tevékenységeit, a kriminális helyszín ismerveit, a biztonságos helyszín feltételeit, a helyszín biztonságossá tételének módszereit, a kimentés tevékenységeit, a betegvizsgálatot befolyásoló körülményeket, az állami mentőszolgálat/sürgősségi osztály vonatkozó Szabványos Eljárásrendjeinek rendelkezéseit.	Minőségorientáltan és precízen folytatja a helyszíni tevékenységét.	A helyszínnel kapcsolatos tevékenységeit önállóan, felelősen végzi.
4.	A beteg állapotát felméri és az életveszélyt jelentő állapotot	Magabiztosan és részletesen ismeri az első benyomás	Az ellátás során mindvégig a beteg érdekeit szem előtt tartva, empatikusan	Felelősen és önállóan méri fel a beteg állapotát az ABCDE és ccABCDE-szemlélet

	tokat az eljárásrendnek megfelelően el látja.	alapján a súlyos állapotra utaló jeleket, azok megfigyelési szempontjait, az AVPU skálát, az ABCDE állapotfelmérés életkorspecifikus elemeit és tevékenységeit, kivitelezésének módszereit, a normál és kóros vitális paraméter értékeit. Érti és tudja a traumát szenvedett beteg ccABCDE-szemlélet szerinti állapotfelmérésének életkorspecifikus elemeit, tevékenységeit, kivitelezésének módszereit, a vitális paraméterek normál és kóros értékeit, az állami mentőszolgálat/sürgősségi osztály vonatkozó Szabványos Eljárásrendjeinek rendelkezéseit.	és minőségorientáltan nyújt segítséget.	szerint, az életkori sajátosságok figyelembevételével. A beteg állapotának megfelelően hoz döntéseket az ellátásról. A mentőegység vezetőjeként, vagy tagjaként, munkájáért felelősséget vállalva vezeti és/vagy végzi a bajbajutott mentését.
5.	A beteget megfigyeli, állapotváltozását észleli, értékeli, a szükséges beavatkozásokat - konzultációt követően - utasításra elvégzi és a szükséges intézkedéseket megteszi.	Tudja a prehospitalis betegmegfigyelés módszereit és eszközeit, az állami mentőszolgálat/sürgősségi osztály vonatkozó Szabványos Eljárásrendjeinek rendelkezéseit. Felismeri a beteg állapotának változásait. Azonosítja a fiziológias és a kóros betegvizsgálati értékek közti különbséget.	Figyelemmel kíséri a beteg állapotát, állapotának változásait.	Betartja és betartatja az állami mentőszolgálat/sürgősségi osztály vonatkozó Szabványos Eljárásrendjeiben foglalt betegellátásiszabályokat. Saját munkájáért felelősséget vállalva képes a mért értékekre vonatkozó önellenőrzésre és saját hibáinak javítására.
6.	Beteg transzportját előkészíti és lebonyolítja.	Felismeri és azonosítja a mentő és betegszállító járművek	Törekszik a beteg és a hozzátartozó teljes körű tájékoztatására	Magasabb szakmai végzettségű szakember hiányában a mentőgépkocsi

		<p>jellemzőit. Behatóan ismeri a betegszállíthatóság megítélésének és szállításra történő előkészítésének módszereit, az ISBAR elemeit és alkalmazását. Átfogóan ismeri a hővédelem eszközeit és módszereit, az eszközös és eszköz nélküli mobilizálás gyakorlati kivitelezését, a beteg pozicionálásának elméletét és gyakorlatát. Tudja a szállítási trauma fogalmát, megelőzésének és csökkentésének lehetőségeit, a szállítás alatti lehetséges testhelyzetek kialakításának szabályait, az állami mentőszolgálat/sürgősségi osztály vonatkozó Szabványos Eljárásrendjeinek rendelkezéseit. Érti a megkülönböztető jelzés használatának szabályait, ismeri a légi és vízi mentőjárművek mentési specialitásait.</p>	<p>és az előkészítő tevékenységekbe történő bevonására. A transzport szervezése kapcsán ügyel a fenntarthatósági szempontokra.</p>	<p>mentőegységének tevékenységét irányítja.</p>
7.	<p>Sérüléseket felismer és ellát, a rögzítő eszközöket alkalmazza.</p>	<p>Komplexitásában ismeri a ccABCDE-szemléletet. Felismeri a sérülések típusait. Tudja a sérülések ellátási módszereit, ellátásának elemeit, folyamatát és gyakorlatát. Átfogóan ismeri a rögzítő eszközök fajtáit, alkalmazásuk szabályait, elemeit,</p>	<p>Kész csoporttevékenységként végrehajtani a sérülések felismerését és ellátását, a rögzítő eszközök alkalmazását.</p>	<p>Felelősen közreműködik a sérülések ellátásában, a rögzítő eszközök alkalmazásában az állami mentőszolgálat/sürgősségi osztály vonatkozó Szabványos Eljárásrendjeiben rögzített metodika szerint.</p>

		folyamatát és gyakorlatát, az állami mentőszolgálat/sürgősségi osztály vonatkozó Szabványos Eljárásrendjeinek rendelkezéseit.		
8.	Az életet veszélyeztető belgyógyászati kórképeket felismeri, az eljárásrendben leírtak alapján ellátja azokat.	Részletesen ismeri az életet veszélyeztető belgyógyászati kórképek tüneteit, ellátásuk elemeit, folyamatát és gyakorlatát, az állami mentőszolgálat/sürgősségi osztály vonatkozó Szabványos Eljárásrendjeinek rendelkezéseit.	Törekszik a betegjogok érvényesítésére az életveszélyes állapotban lévő betegek esetében is.	A belgyógyászati kórképek felismerése és ellátása során betartja és betartatja az állami mentőszolgálat/sürgősségi osztály vonatkozó Szabványos Eljárásrendjeiben meghatározott protokollokat.
9.	Az eszmélet és a tudat kóros elváltozásait, illetve a stroke állapotot felismeri és az utasításnak megfelelően ellátja.	Tudja az eszmélet és tudat élettanát és kórtanát. Alkalmazói szinten ismeri az eszméletzavar ellátásának elemeit, folyamatát és gyakorlatát. Komplexitásában ismeri a ccABCDE-szemléletet, az állami mentőszolgálat/sürgősségi osztály vonatkozó Szabványos Eljárásrendjeinek rendelkezéseit.	Minőségorientáltan és szakszerűen választja ki és hajtja végre a szükséges betegellátási tevékenységeket, illetve azok kombinációját.	Az állami mentőszolgálat vonatkozó Szabványos Eljárásrendjeiben meghatározott protokollok szerinti betegellátás szabályait önállóan, utasításra és másokkal együttműködve is betartja.
10.	A beteg invazív és non-invazív gyógyszerelésében együttműködik az eljárásrendben leírtak alapján.	Tudja és részletesen ismeri a szubkután, intramuszkuláris, intravénás, inhalációs, rektális, intranazális, intraoszeális gyógyszer- és folyadékbevitel alkalmazási szabályait, a perifériás vénabiztosítás és intraoszeális technika kivitelezését, az állami men-	Tiszteletben tartja a betegek fájdalomtűrő képességének különbözőségeit, törekszik a lehető legnagyobb mértékű, de a betegellátás hatékonyságát károsan nem befolyásoló mértékű empátikus hozzáállásra.	Alkalmazza az állami mentőszolgálat/sürgősségi osztály vonatkozó Szabványos Eljárásrendjeiben meghatározott betegellátási szabályokat.

		tőszolgálat/sürgősségi osztály vonatkozó Szabványos Eljárásrendjeinek rendelkezéseit.		
11.	A csecsemő- és gyermekkor speciális kórképeket felismeri, az eljárásrendben leírtak alapján azokat ellátja.	ABCDE-szemléletű vizsgálat során felismeri a csecsemő- és gyermekkor speciális kórképeket. Alkalmazói szinten ismeri a csecsemő- és gyermekkorban előforduló speciális kórképek kórtanát, ellátásuk elemeit, folyamatát és gyakorlatát, az állami mentőszolgálat/sürgősségi osztály vonatkozó Szabványos Eljárásrendjeinek rendelkezéseit.	A csecsemő- és gyermekellátás során törekszik a szülői jelenlét teljes körű biztosítására.	A csecsemő- és gyermekkor speciális kórképeket az állami mentőszolgálat/sürgősségi osztály vonatkozó Szabványos Eljárásrend előírásait betartva látja el.
12.	Helyszíni szülés levezetésében részt vesz.	Felismeri a kitolási szak élettani jeleit. Ismeri a szülés szakaszait. Ismeri az újszülöttek prehospitalis ellátásának lépéseit. Tudja az újszülöttek lehülés elleni védelme biztosításának lehetőségeit. Tudja és érti az állami mentőszolgálat/sürgősségi osztály vonatkozó Szabványos Eljárásrendjeinek rendelkezéseit.	Értékként tekint a korai anya-gyermek kapcsolat biztosítására és elkötelezett a megvalósítására vonatkozóan.	A helyszíni normál szülés levezetésénél együttműködik a mentőegység tagjaival, az állami mentőszolgálat/sürgősségi osztály vonatkozó Szabványos Eljárásrend előírásait betartja.
13.	Mérgezést szenvedett beteg ellátásában együttműködően részt vesz az eljárásrendben leírtak alapján.	A mérgezések kórtanát tudja, felismeri az egyes mérgezéseket. Tudja és érti az állami mentőszolgálat/sürgősségi osztály vonatkozó Szabványos Eljárásrendjeinek rendelkezéseit.	A mérgezett beteg ellátásának szervezése során szem előtt tartja az ellátók és a környezetben lévő további személyek esetleges véletlen expozíciójának elkerülését.	Az állami mentőszolgálat/sürgősségi osztály vonatkozó Szabványos Eljárásrendje szerint együttműködik a mentőegység tagjaival a mérgezést szenvedett beteg ellátása során.

14.	Alapszintű újraélesztést végez felnőtt és gyermek páciensen.	Felismeri az életjelenségek hiányát. Tudja és érti az állami mentőszolgálat/sürgősségi osztály vonatkozó Szabványos Eljárásrendjeinek rendelkezéseit.	Tiszteletben tartja a hozzátartozók jelenlétére vonatkozó kéréseket.	Felelős döntéseket hoz, csapatban együttműködve végzi az állami mentőszolgálat/sürgősségi osztály vonatkozó Szabványos Eljárásrendje szerinti alapszintű újraélesztést (BLS, xBLS, PBLIS, ILS).
15.	Emelt szintű újraélesztés során a megfelelő eszközöket és módszereket alkalmazva, speciális körülmények között végez mentőápolói feladatokat.	Tudja az ALS algoritmus elemeit és folyamatát. Tudja és érti az állami mentőszolgálat/sürgősségi osztály vonatkozó Szabványos Eljárásrendjeinek rendelkezéseit.	Nyitott a speciális körülmények között végzett újraélesztési tevékenység csapatmunkában és munkamegosztáson alapuló ellátására.	Orvos/mentőtiszt vezetői irányításával és másokkal együttműködve végzi az emelt szintű újraélesztés során a mentőápolói feladatokat az állami mentőszolgálat/sürgősségi osztály vonatkozó Szabványos Eljárásrendje szerint.
16.	A periarrest ritmuszavarok tüneteit felismeri, és részt vesz a postresuscitációs eljárásokban.	Tudja a periarrest ritmuszavarok tüneteit, postresuscitációs eljárásokat alkalmaz, alkalmazásokban közreműködik. Behatóan ismeri az ALS mentőegység felszerelését, alkalmazásának szabályait, az állami mentőszolgálat/sürgősségi osztály vonatkozó Szabványos Eljárásrendjeinek rendelkezéseit.	Tiszteletben tartja az emberi életet.	Az állami mentőszolgálat/sürgősségi osztály vonatkozó Szabványos Eljárásrend előírásait betartja a postresuscitációs eljárások kivitelezésénél.
17.	Számítógép-vezérelt mentéstechnikai eszközöket működtet.	Felhasználói szinten ismeri a számítógép-vezérelt mentéstechnikai eszközök működését. Érti és megérti a készülékek által megjelenített állapot- és hibüzeneteket.	Fogékony az új elektronikus mentéstechnikai eszközök használatának elsajátítására.	Betartja és betartatja a használati útmutató leírása szerinti működtetés szabályait.
18.	Tömeges esemény, katasztrófhelyzetek felszámolásában az orvos, vagy mentőtiszt utasításának	Alkalmazói szinten ismeri az állami mentőszolgálat/sürgősségi osztály vonatkozó Szabványos	Elfogadja és elkövetően hajtja végre a kárhelyparancsnok utasításait. Tömeges baleseti	A tömeges esemény és katasztrófhelyzetek felszámolásában az egészségügyi kárhelyparancsnok utasításai alapján, az

	megfelelően közreműködik az eljárásrendben leírtak alapján.	Eljárásrendje tartalmát.	helyszín környezetvédelmi szempontjait szem előtt tartja.	állami mentőszolgálat/sürgősségi osztály vonatkozó Szabványos Eljárásrendje szerint vesz részt.
19.	Papír alapú és elektronikus egészségügyi dokumentációt vezet.	Részletesen ismeri a dokumentálás módjait és szabályait. Alkalmazói szinten ismeri a tevékenységéhez szükséges informatikai, infokommunikációs rendszereket.	A dokumentáció vezetése során törekszik a jogszabályi előírások betartására.	Papír alapú és elektronikus egészségügyi dokumentációt vezet.
20.	Folyamatosan bővíti tudását, szakmai képzéseken, továbbképzéseken vesz részt.	Ismeri a kötelező továbbképzés előírásait, követelményeit.	Nyitott szakterületének új eredményei, kutatásai, fejlesztései iránt, törekszik azok megismerésére.	Szakmai fejlődésének tudatos irányítója.
21.	Életkornak megfelelően kommunikál a beteggel, hatékony kommunikációt folytat a beteg hozzátartozójával és a betegellátás résztvevőivel.	Ismeri a mentőellátás specifikumait a szakmai kommunikáció terén.	Empatikus, türelmes. Figyelmes és fontosnak érzi a betegre való odafigyelést és a kongruens kommunikációt. Etikus, a betegjogokat tiszteletben tartja.	Önállóan és adekvátan alkalmazza a kommunikáció formáit és eszközeit.

7. Ágazati alapvizsga leírása, mérésének, értékelésének szempontjai

7.1. Az ágazati alapvizsgára bocsátás feltétele: a tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy ágazati alapvizsgára az ágazati alapoktatásban való részvétele alapján bocsátható.

7.2. Írásbeli vizsga

7.2.1. A vizsgatevékenység megnevezése: **Egészségügyi alapismeretek**

7.2.2. A vizsgatevékenység, vagy részeinek leírása:

30 feladatból álló teszt feladatsor megoldása papír alapon vagy elektronikus formában, mely az alább felsorolt ismeretanyagból kerül összeállításra:

- Emberi test működése, az emberi test részei, magyar és latin nyelvű megnevezésük.
- Betegmegfigyelés és vitális paraméterek: egyszerű eszközös vizsgálatok, vitális paraméterek normál értékei, mérésük szabályai, eszközök és tisztántartásukra vonatkozó szabályok, betegmegfigyelés alapjai, testváladékok megfigyelése.
- Gyógyszerelési ismeretek: gyógyszerbejuttatási módok, szabályok, gyógyászati segédeszközök.
- Ápolástani ismeretek: beteggondozás alapjai, betegmozgatás, pozicionálás, kórtermi környezet, szükségletek szerinti alapápolási feladatok, akadályozottság, asszisztensi feladatok, szállítási módok, inaktivitás.

- Társadalomtudományi ismeretek: etikai, jogi, munkavédelmi szabályok, balesetvédelem, megbízhatóság, higiéné, kommunikáció elemei, dokumentáció és adatvédelem.
- Elsősegélynyújtás: elsősegélynyújtás alapjai, a beteg állapotának felmérése, betegvizsgálat, eszméletlenség, újraélesztés, sérülések és ellátásuk, belgyógyászati esetek, mérgezések, mentőhívás, tömeges balesetek, katasztrófák.

Az elméleti ismeretanyag az alábbi súlyozással kerül a teszt feladatsorába:

- Emberi test működése és részei 20%
- Betegmegfigyelés és vitális paraméterek 20%
- Gyógyszerelési ismeretek 10%
- Ápolástani ismeretek 30%
- Társadalomtudományi ismeretek 10%
- Elsősegélynyújtás 10%

7.2.3. A vizsgatevékenység végrehajtására rendelkezésre álló időtartam: 45 perc

7.2.4. A vizsgatevékenység aránya a teljes vizsgán belül: 50%

7.2.5. A vizsgatevékenység értékelésének szempontjai:

A tevékenység ellátásához szükséges alapozó természettudományos és szakmai ismeretek megfelelő szintű elsajátításának mérése.

Az értékelés az írásbeli feladatsor javítási-értékelési útmutatója alapján történik.

7.2.5.1. Az értékelés százalékos formában történik.

7.2.5.2. A vizsgatevékenység akkor eredményes, ha a tanuló a megszerezhető összes pontszám legalább 51%-át elérte.

7.3. Gyakorlati vizsga

7.3.1. A vizsgatevékenység megnevezése: **Egészségügyi alapismeretek a gyakorlatban**

7.3.2. A vizsgatevékenység, vagy részeinek leírása:

A vizsgatevékenység három részből áll:

- feladat: Vitális paraméterek mérése imitátor segítségével és dokumentálása.
- feladat: BLS +AED végrehajtása újraélesztő fantomon.
- feladat: Szituációs feladat végrehajtása az alapápolási-gondozási, elsősegélynyújtási, gyógyszerelési, munkavédelem és higiéné tevékenységek köréből:
 - Gondozási feladatok: újszülött-, csecsemő-, kisgyermek gondozási feladatai, idős ember gondozása, akadályozott ember segítése.
 - Ápolási alapeladatok: ágyazások, pihenés, mozgás, táplálkozási, higiénés, ürítési szükséglettel kapcsolatos feladatok, mindennapi sztomagondozás, inkontinens beteg ápolása, fizikális lázcsillapítás, tudat, magatartás, fájdalom, fekvés megfigyelése, egyszerű, eszközös vizsgálatok (testtömeg, testmagasság, testkörfogat mérése), eszközismeret (mozgást segítő eszközök, kényelmi eszközök, antidecubitus eszközök, betegmozgatást segítő eszközök és használatuk,). Az ellátás során keletkező hulladékok szabályos kezelése, hulladékgyűjtő eszközök és használatuk, dokumentálás.

- Gyógyszerelési feladatok: gyógyszerek kezelésére vonatkozó előírások betartása, enterális gyógyszerelés lázlap alapján.
- Elsősegélynyújtás: tájékozódás, teendők a helyszínen, orvos/mentőhívás, kimentés, ABCDE szemléletű állapotfelmérés, eszméletlen beteg ellátása, sérültek állapotfelmérése, ellátása.
- Munkavédelem és higiénés feladatok: egyéni védőeszközök használata, fertőtlenítő eljárások alkalmazása, eszközök előkészítése sterilizálásra, steril anyagok kezelése.

A vizsgaszervező köteles megszervezni, minden tevékenységi körből legalább 1-1 szituációs feladat végrehajtását. A szituációs feladatot gyakorlóteremben, imitátor és gyakorlófantomok, valamint a feladathoz szükséges szakmai eszközök, anyagok igénybevételel kell lebonyolítani.

7.3.3. A vizsgatevékenység végrehajtására rendelkezésre álló időtartam: 60 perc

7.3.4. A vizsgatevékenység aránya a teljes ágazati alapvizsgán belül: 50%

7.3.5. A vizsgatevékenység értékelésének szempontjai:

A tevékenység ellátásához szükséges alapozó természettudományos és szakmai ismeretek megfelelő szintű elsajátításának mérése:

A) feladat: értékelési aránya a gyakorlati vizsgatevékenységen belül: 30%

Értékelési szempontok:

- Eszközismeret, eszközök és munkaterület előkészítése
- Kommunikáció a pácienssel/munkatárssal
- A feladat kivitelezésének és a mért értékek pontossága
- A munkavégzés ütemezése, határozottság
- Helyzetfelismerés/problémamegoldás
- A dokumentálás formai és tartalmi megfelelősége
- Higiénés, munkavédelmi és betegbiztonsági szabályok betartása

B) feladat: értékelési aránya a gyakorlati vizsgatevékenységen belül: 30%

Értékelési szempontok:

- Biztonságos környezet megítélése
- Reakcióképesség vizsgálat kivitelezése
- Helyszíni segítségkérés megvalósítása
- Átjárható légutak biztosítása
- Légzésvizsgálat kivitelezése
- Segítségkérés, mentőhívás
- Mellkaskompresszió kivitelezése

- AED használata

C) feladat: értékelési aránya gyakorlati vizsgatevékenységen belül: 40%

Értékelési szempontok:

- A feladat megértése
- Eszközismeret, eszközök és munkaterület előkészítése
- Kommunikáció megfelelése a pácienssel/munkatárssal
- A feladat kivitelezésének pontossága, szabályossága, szükség szerint dokumentálása
- A munkavégzés ütemezése, határozottság
- Helyzetfelismerés/problémamegoldás
- Higiénés, munkavédelmi és betegbiztonsági szabályok betartása

A tanulónak mindegyik feladat esetében legalább 51%-ot el kell érnie.

Az értékelés százalékos formában történik.

A vizsgatevékenység akkor eredményes, ha a tanuló a megszerezhető összes pontszám legalább 51%-át elérte, és minden vizsgarészt sikeresen teljesített.

Amennyiben a vizsgatevékenységhez tartozó vizsgarész sikertelen, akkor a tanulónak az egész vizsgatevékenységet meg kell ismételnie.

7.4. Alapvizsgával betölthető munkakör FEOR száma

Ágazati alapoktatás megnevezése	FEOR-szám	FEOR megnevezése	Alapvizsgával betölthető munkakör(ök), tevékenységek
Egészségügy	5222	Segédápoló, műtőssegéd	Segédápoló

7.5. A vizsgatevékenységek alóli felmentések speciális esetei, módja, és feltételei: -

8. A szakmai vizsga leírása, mérésének, értékelésének szempontjai

8.1. Szakma megnevezése: **Mentőápoló**

8.2. Szakmai vizsgára bocsátás feltétele:

8.2.1. Valamennyi előírt képzési évfolyam, az egybefüggő és évközi szakmai gyakorlat sikeres és igazolt teljesítése.

8.2.2. Szakmához kötődő további sajátos követelmények: -

8.3. Központi interaktív vizsga

8.3.1. A vizsgatevékenység megnevezése: **Mentőápoló szakmai ismeret**

8.3.2. A vizsgatevékenység, vagy részeinek leírása:

A vizsgatevékenység során számítógép által generált, 45 kérdésből álló vizsgafeladatsort kell megoldani, amely különböző típusú (egyszeres feleletválasztó, többszörös feleletválasztó, sorrendbe helyezés, ábrafelismerés, igaz-hamis állítások, párosítás, csoportosítás, hozzárendelés, összehasonlítás, egyszerű számítás) feladatokat tartalmaz. Mindegyik feladattípus esetében az interaktív vizsgarendszer által előre megadott válaszlehetőségek közül kell kiválasztani a megfelelő válasz(oka)t.

A vizsgafeladat az alábbi tanulási eredmények mérésére és értékelésére irányul:

- Szakirányú oktatás szakmai követelményeinek (11.-12. évfolyam) 10%
- ABCDE állapotfelmérés és ellátás 35%
- Optimális betegút megválasztása 10%
- Elsősegélynyújtás oktatás 10%
- Mérgezést szenvedett beteg ellátása 10%
- Periarrest ritmuszavarok felismerése 15%
- Tömeges események, katasztrófhelyzetek felszámolása 10%

8.3.3. A vizsgatevékenység végrehajtására rendelkezésre álló időtartam: 60 perc

8.3.4. A vizsgatevékenység aránya a teljes szakmai vizsgán belül: 30%

8.3.5. A vizsgatevékenység értékelésének szempontjai:

Az értékelés a központi interaktív vizsga összeállított javítási-értékelési útmutatója alapján történik.

A vizsgatevékenység akkor eredményes, ha a vizsgázó a megszerezhető összes pontszám legalább 40%-át elérte.

8.4. Projektfeladat

8.4.1. A vizsgatevékenység megnevezése: **Mentőápoló projektfeladat**

8.4.2. A vizsgatevékenység, vagy részeinek leírása

A projektfeladat két vizsgarészből áll:

- A) vizsgarész: Gyakorlati vizsgamunka szimulációs körülmények között**
- B) vizsgarész: Az A) vizsgarészhez kapcsolódó szakmai beszélgetés**

A) vizsgarész: Gyakorlati vizsgamunka szimulációs körülmények között (a gyakorlati vizsgamunka értékelése során súlyaránya 100%, időtartama maximum 30 perc):

A feladatsor a szakmai követelményeket tartalmazó táblázat készségeinek, képességeinek mérésére és értékelésére irányul.

A vizsgaközpont által összeállított feladatsorból tételhúzással választott feladatok elvégzése. A kihúzott gyakorlati vizsgatevékenységhez kapcsolódó diagnosztikus, terápiás, illetve invazív tevékenységek bemutatása fantomok, mulázsok, vagy szimulációs eszközök használatával és szükség esetén imitátorok bevonásával. A kihúzott gyakorlati vizsgatevékenységhez kapcsolódó dokumentáció vezetése.

A gyakorlati vizsgamunka értékelése a vizsgaközpont által összeállított szempontsor alapján történik.

Egy szituációs feladatsornak az alábbi képzési kimeneti követelményeken alapuló tanulási eredmények mindegyikét tartalmaznia kell:

Az összes szituációs feladatban:

- AVPU-t megítél
- ABCDE-szemléletnek megfelelően állapotot mér fel
 - A helyszín biztonságosságát megítéli
 - A légút átjárhatóságát megítéli
 - A légzést (légzésszámot, légzési munkát, légzési hangot) eszköz nélkül megfigyeli, hallgatja és értékeli
 - SpO₂-t mér, megítél
 - A bőr és a nyálkahártya elváltozásait megítéli
 - Perifériás és centrális pulzust tapint és értékeli
 - Vérnyomást mér
 - CRT-t vizsgál és megítél
 - Köpenyhőmérsékletet mér és értékeli
- A beteget folyamatosan megfigyeli, állapotának változásait észleli, értékeli
- A beteg fiziológiás szükségleteinek kielégítését támogatja
- A beteg biztonsági szükségletét kielégíti
- Szaknyelven és ISBAR-sémát használva kommunikál (referál és/vagy konzultál és/vagy segélykocsit hív/lemond és/vagy beteget ad át)
- Veszélyes hulladékot kezel
- Fertőtlenítőszereket, eljárásokat alkalmaz
- Aszepszis, antiszepszis szabályait betartja

Legalább egy szituációs feladatban:

- ccABCDE és ABCDE-szemléletnek megfelelően állapotot mér fel és ellátást végez
- ETCO₂-t mér, megítél
- EKG-t és telemetrikus EKG-t készít
- EKG-n az életet veszélyeztető ritmuszavarokat felismer
- Maghőmérsékletet mér és értékeli
- Vércukorszintet mér és eredményt értékeli
- GCS-t megítél
- Stroke tüneteit felismeri
- Bénulást és érzészavarokat megítél és értékeli

- Veszélyeztető állapot gyanúját felismeri
- Fájdalmat megítél
- Bántalmazás jeleit felismeri
- Az újszülött állapotát felméri (ABCDE)
- A betegeket/sérülteket ellátási és szállítási igény szerint osztályozza (Triage)
- Csoportdiagnózist állít fel
- Auto- és heteroanamnézist vesz fel
- A beteg egészségügyi dokumentációját a tőle elvárható szinten értelmezi
- Eszköz nélkül átjárható légutat biztosít
- Egyszerű légútbiztosító eszközöket (OPA, NPA) alkalmaz
- Szupraglottikus eszközöket alkalmaz keringésmegállásban
- Endotracheális intubációt előkészít, asszisztál
- A légúti idegentestet eszköz nélkül eltávolítja
- Garatváladékot leszív
- Endotracheális leszívást alkalmaz (ET, vagy kanül)
- Megtartott keringésű beteg sürgősségi endotracheális intubációját előkészíti, asszisztál végrehajtásában
- Lélegeztet ballonnal-maszkkal
- Gépi lélegeztetési módszereket előkészít, asszisztál végrehajtásában
- Mellkasi tú dekompressziót végez keringésmegállásban
- Thoracotomiát előkészít, asszisztál végrehajtásában
- Oxigénterápiát alkalmaz
- BLS-t végez és irányít
- XBLS-t végez és irányít
- ALS-ben részt vesz
- AED-t használ
- Manuális defibrillációt alkalmaz
- Elektromos kardioverziót előkészít, asszisztál végrehajtásában
- Célhőmérsékletorientált kezelést előkészít, asszisztál újraélesztést követően
- Transthoracalis PM alkalmazását előkészíti, asszisztál végrehajtásában
- Vérzést csillapít
- Gyomormosást, gyomorszonda levezetést előkészít, asszisztál végrehajtásában
- Sebkötyözést alkalmaz
- Helyszíni vérzéscsillapító öltést előkészít, asszisztál végrehajtásában
- Végtagsínezést alkalmaz
- Vákuummatracccal rögzít
- Nyakrögzítést alkalmaz (MILS és eszközös)
- Lapáthordággal, board-dal (spinal board) teljes teströgzítést alkalmaz
- Húzószínnel végtagot rögzít
- Medenceövet alkalmaz
- Termikus traumát ellát
- Perifériás vénát biztosít (kivéve v. jugularis externa)
- Intraosseális (io.) technikát kivitelez
- Folyadékterápiát alkalmaz
- Eljárásrend szerint gyógyszerel a kompetencia szintjének megfelelően
- Komplikációmentes szülést vezet, folyamatában asszisztál
- Újszülöttet ellát

- Beteg pozicionál
- A beteget szakszerűen mozgatja
- A kimentésben közreműködik
- A beteget biztonságosan szállítja
- Alapápolást végez
- Gégekanül betétjét cseréli, tisztítja
- A fertőző beteg ellátására vonatkozó szabályokat alkalmazza
- A beteg testváladékait kezeli
- Megkülönböztető jelzés szükségességét megítéli
- Műszaki mentést kér
- Karhatalmi segítséget kér, kényszerintézkedést igényel
- A beteg állapotának megfelelő betegutat megválasztja
- A beteg szállíthatóságát kompetencia szintjén megítéli

B) vizsgarész: Az A) vizsgarészhez kapcsolódó szakmai beszélgetés

A vizsgázó az A) vizsgarésszel kapcsolatosan a vizsgabizottság által megfogalmazott kérdésekre válaszol, a vizsgabizottság tagjaival szakmai megbeszélést folytat. (Időtartama maximum 10 perc)

8.4.3. A vizsgatevékenység végrehajtására rendelkezésre álló időtartam: 40 perc

8.4.4. A vizsgatevékenység aránya a teljes szakmai vizsgán belül: 70%

8.4.5. A vizsgatevékenység értékelésének szempontjai:

A) vizsgarész értékelési súlyaránya a projektfeladatban: 60%

B) vizsgarész értékelési súlyaránya a projektfeladatban: 40%

Értékelési szempontok:

A) vizsgarész:

- Eszközismeret, az eszközök és a munkaterület előkészítése 30%
- A feladat pontos kivitelezése, protokollok alkalmazása, az eszközök szakszerű használata 30%
- A munkavégzés ütemezése, szervezése 5%
- Helyzetfelismerés/problémamegoldás 5%
- Kommunikáció 10%
- A dokumentálás formai és tartalmi megfelelősége 10%
- Higiénés, munka-, környezetvédelmi és betegbiztonsági szabályok betartása 10%

A vizsgatevékenység akkor eredményes, ha a vizsgázó a vizsgarészenként megszereshető pontszámok tekintetében külön-külön, és a megszereshető összes pontszám súlyozott átlagát tekintve legalább 40%-át elérte.

Amennyiben a vizsgatevékenységhez tartozó valamely vizsgarész sikertelen, akkor a vizsgázónak az egész vizsgatevékenységet meg kell ismételnie.

8.5. A szakmai vizsga vizsgatevékenységeinek lebonyolításához szükséges személyi feltételek:

A központi interaktív vizsgán informatikus, rendszergazda vagy oktatótechnikus jelenléte javasolt a vizsga informatikai eszközeinek zavar- és akadálymentes használatához.

A gyakorlati vizsga helyszínén (beleegyező nyilatkozattal rendelkező) beteg/páciens/hozzá tartozó, vagy azt helyettesítő imitátor jelenléte szükséges.

A szimulációs körülmények között végzett vizsga során a technikai feltételek biztosításáért

felelős személy mellett a feladattól függően imitátor(ok) bevonása szükséges.

8.6. A szakmai vizsga vizsgatevékenységeinek lebonyolításához szükséges tárgyi feltételek:

Interaktív vizsgatevékenységhez a vizsgacsoport létszámának megfelelő gépszám, internetelés.

Projektfeladathoz az 5. pont alatt felsorolt eszközök, valamint az eszközök, gépek használati leirata.

8.7. A vizsgatevékenységek alóli felmentések speciális esetei, módja, és feltételei: -

8.8. A szakmai vizsga eredményébe:

- az ágazati alapvizsgát 10% súlyaránnal,
- a szakmai vizsgát 90% súlyaránnal kell beszámítani.

8.9. A vizsgán használható segédeszközökre és egyéb dokumentumokra vonatkozó részletes szabályok:

A központi interaktív vizsgán segédanyag nem használható.

Projektfeladatnál használható: A GDPR-nak megfelelően elkészített betegdokumentáció, beleegyező nyilatkozatok. Az eszközök, gépek használati leirata.

9. A vizsgatevékenységek megszervezésére, azok vizsgaidőpontjaira, a vizsgaidőszakokra vonatkozó sajátos feltételek: -

Jelen képzési és kimeneti követelmény alkalmazása a szakképzésről szóló 2019. évi LXXX. törvény 11.§ (4) bekezdése alapján a jóváhagyás napját követő naptól kötelező.

Csák János
kultúráért és innovációért felelős miniszter nevében és megbízásából